

110. Beslutning om godkendelse af forslag til Trafikbestilling 2023

Sagsbehandler Michael Stonor Nielsen

Sagsnr 13.05.10-P27-1-21

RESUMÉ

Politisk behandling

Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget (godkender), 15.08.2022

Trafikbestilling 2023 for den kollektive transport skal afgives til Movia inden den 2. november 2022. Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget skal beslutte, om forslaget til trafikbestillingen skal sendes i offentlig høring i perioden fra 16.08.2022-18.09.2022.

Sagen vil efter endt høring blive forelagt Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget den 11.10.2022, Økonomiudvalget den 24.10.2022 og sidenhen Byrådet til endelig beslutning den 01.11.2022.

INDSTILLING

Administrationen indstiller, at Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget godkender

1. forslag til trafikbestilling 2023.
2. at forslaget sendes i offentlig høring i perioden fra 16.08.2022-18.09.2022.

SAGSFREMSTILLING

Introduktion

Den kollektive trafik i Næstved Kommune består af 11 gule Movia busruter, kørselsordningerne flexitur og plustur samt 11 kommunebusser, der er skolebusser tilpasset bedst muligt efter skolernes ringetider. Derudover kører der 7 regionale busruter, der drives og finansieres af Region Sjælland og 2 fælleskommunale busruter, der finansieres af flere kommuner i fællesskab.

Der er årligt udgifter på mellem ca. 70-75 mio. kr. for Næstved Kommune for at drive den kollektive trafik, mens passagererne bidrager med indtægter i form af køb af billetter for ca. 20-25 mio. kr. Resten af tilskudsbehovet på ca. 45-50 mio. kr. finansieres af Næstved Kommune.

Det er det fælleskommunale trafikselskab, Movia, der ifølge loven skal forestå kørslen.

Byrådet og de øvrige 2 regioner og 44 kommuner skal hvert år afgive en bestilling på omfanget af den kollektive transport for det kommende år til Trafikselskabet, Movia.

Budgetprocessen hos Movia

En trafikbestilling strækker sig over flere år, hvorfor at administrationen og Movia løbende følger udviklingen via en budgetproces. I juni måned udarbejder Movia første opfølgning på indeværende års budget (estimat 1), og 1. behandler budgettet, der ligger til grund for den trafikbestilling, som kommunerne skal foretage. Ultimo oktober foretager kommunerne trafikbestillingen for det kommende år, og Movia udarbejder anden opfølgning på indeværende års budget (estimat 2). På baggrund af trafikbestillingen indarbejder Movia ændringerne i budgettet med henblik på at behandle budgettet 2. gang. De bestilte ændringer implementeres typisk i juni måned året efter. Det er dog først i februar, når budgetåret er forløbet, at det

endelige regnskab over passagerer, brændstofudgifter med mere kan gøres op. Her afklares det om der skal foretages en efterregulering i Movias eller kommunens favør.

Til at imødegå eventuelle ekstraregninger fra Movia, så opererer Næstved Kommune med en Trafikpulje, der er en opsparat bufferpulje på mellem ca. 3-5 mio. kr. Trafikpuljen har betydet, at kommunen de seneste år har kunnet overholde budgettet uden at skulle foretage så store besparelser, som tidligere har været nødvendigt.

Trafikbestilling 2023 skal afgives inden den 02.11.2022 og vil træde i kraft sidste søndag i juni 2023. Trafikbestilling 2023 gælder således for busdriften fra 25.06.2023 til 29.06.2024 og dækker således over to kommunale budgetår.

I trafikbestillingen indgår overvejelser og budget for både de gule Movia-busser samt kørselsordningerne flextur og plustur.

Omprioriteringsforslag til busdriften fra borgere mv. - se bilag 1

Borgere, lokalråd, Movia og følgegruppen for den kollektive trafik har i løbet af året fremsat en række omprioriteringsforslag til den kollektive transport, som er samlet i bilag 1.

Administrationen kan generelt ikke anbefale omprioriteringer eller udvidelser af kørslen, som ikke har finansiering i budgettet. I forbindelse med høringsperioden vil der kunne forventes flere omprioriteringsforslag, som vil blive forelagt Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget ved næste behandling den 11.10.2022. Administrationen og Movia har kommenteret alle forslagene.

Forslag til ændringer til Trafikbestilling 2023

Administrationen anbefaler ved Trafikbestilling 2023 at videreføre nuværende driftsomfang, og foreslår, at de udisponerede midler opretholdes som en buffer i trafikpuljen til at imødegå eventuelle fremtidige budgetudfordringer. Såfremt der ikke bliver behov for at anvende midlerne i Trafikpuljen til budgetudfordringer, vil beløbet ved næste trafikbestilling for 2024 kunne anvendes til fornyet prioritering.

Ved udgangen af 2022 udgør de opsparede midler i Trafikpuljen 5,69 mio. kr., det forventede driftsoverskud fra 2023 udgør 0,66 mio. kr. og driftsoverskuddet fra 2024 og frem udgør anslået ca. 4,57 mio. kr.

Hvis Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget ønsker at udvide kørselsomfanget, vil administrationen foreslå, kun at anvende en mindre del af trafikpuljen. Administrationen vil i den forbindelse særligt foreslå, at midlerne anvendes på at styrke det strategiske net, som er rygraden i den kollektive trafik, og der hvor de mange passagerer er. Det strategiske busnet udgøres af de linjer, som transporterer hovedparten af kommunernes og regionernes borgere, når de skal til og fra arbejde, indkøb, uddannelse og fritidsaktiviteter i og omkring Næstved by. I Næstved Kommune indgår linje 601, 602 og 603 i det strategiske busnet.

Hvis Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget ønsker det, vil administrationen i så fald foreslå følgende specifikke ændringer ved trafikbestilling 2023 (forslagene fremgår af listen med omprioriteringsforslag og er foreslået ud fra mindste omkostning pr. passager):

- Opgradering af linje 602 og 603, så der på hverdage, lørdage og søndage er betjening til hhv. Fensmark og Karrebæksminde frem til kl. 24 - ansl. årligt tilskudsbehov 0,44 mio. kr.
- Opgradering af linje 602 til 2 afgang i timen på hverdage efter ca. kl. 19 samt 2 afgang i timen på lørdage og søndage - ansl. årligt tilskudsbehov 0,8 mio. kr.

- Genindførelse af weekendbetjening på linje 604, som bl.a. betjener Appenæs, Åderup og Kalbyrisvej, til 1 afgang i timen på lørdage og søndage mellem ca. kl. 8-19 - ansl. årligt tilskudsbehov 0,5 mio. kr.

Udvidelserne vil betyde et øget årligt tilskudsbehov på 1,74 mio. kr. I 2023 vil eventuelle udvidelser kun få halv effekt på budgettet grundet opstarten i juni 2023.

Hvis Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget derudover ønsker en undersøgelse af bedre betjening af Holmegaard Værk og Retailpark vil administrationen foretage en mere dybdegående undersøgelse af, om følgende forslag er realiserbare:

- Undersøgelse af mulighederne for en bedre betjening af Holmegaard Værk med linje 602 f.eks. ved etablering af en vendeplads og et stoppested.
- Undersøgelse af mulighederne for en bedre betjening af Retailpark, der kræver en afklaring af de trafiksikkerheds- og økonomiske aspekter ved f.eks. anlæg af buslommer og stoppesteder langs Køgevej.

Økonomisk overblik - se bilag 2, 3 og 4

Flextur og plustur

Administrationen vurderer, at antallet af kørsler med flextur og plustur, som er fleksibel og behovsstyret samkørsel, nu er ved at være tilbage på et niveau, der må forventes at være det nye "normale" efter Covid-19. Der har dog i 2022 været en højere stigning i omkostningsindekset end budgetteret.

Movia forventer en samlet udgift til flextur og plustur for 2023 på 2,62 mio. kr. Estimatet er dog behæftet med en vis usikkerhed, idet ordningerne er behovsstyrede, og brændstofpriserne er svingende.

Almindelig kollektiv busdrift

Budgetlægningen for den kollektive transport i 2023 er behæftet med en større usikkerhed end normalt. Usikkerheden består udover effekten af Covid-19 også af stigende brændstof- og energipriser samt omkostningsindekset i form af prisindeks for diesel, el, renter og løn.

Movias likviditet er under pres, hvorfor Movias bestyrelse den 30. juni 2022 har besluttet, at kommunerne i efteråret 2022 opkræves en ekstraordinær merbetaling. Næstved Kommune vil blive opkrævet ca. 1,7 mio. kr.

Movia forventer flere passagerer i 2023 end i 2022. I 2023 forventes, at passagerindekset i starten af året vil være på indeks 93 og i slutningen af året på indeks 97. Dette svarer til et passagerindeks, der gennemsnitligt er 5 pct. lavere end, hvis der ikke havde været Covid-19.

Regeringen, KL og Danske Regioner indgik i 2020 en aftale om en kompensationsmodel, der kompenserer regioner og kommuner for de nettomerudgifter og mindreindtægter, der blev pådraget i 2020 og 2021 som følge af Covid-19. Den 8. juni 2022 indgik parterne en ny aftale, der kun kompenserer kommunerne for nettomerudgifter og mindreindtægter pådraget i januar og februar i 2022. Parterne vil drøfte aftalen om kompensation igen til september 2022. Der udestår derfor en afklaring af, om der vil ske en yderligere kompensation i 2022. Movia udarbejder i budgetåret to estimater i hhv. juni og oktober med bud på den økonomiske udvikling i løbet af budgetåret. Movia har ved estimat 1 for 2022 estimeret mindreindtægter på 4,738 mio. kr. for Næstved Kommune for 2022. Den nuværende aftale om statskompensation dækker således kun 35% af de forventede udgifter. Administrationen budgetterer ud fra et forsigtighedsprincip med, at kommunen vil være nødt til at dække den resterende udgift på anslået 3,08 mio. kr. i 2022. I 2023 og frem er der taget udgangspunkt i, at der ikke længere vil blive udbetalt statskompensation. En evt. efterregulering og opkrævning vil først blive modtaget i januar 2024 og forudsættes bogført på regnskabsår 2023.

På det kommunale budget til kollektiv transport og flextur/plustur i 2023 er der afsat 49,404 mio. kr. Efter korrektion for forventede effekter af transportplanprojektet er budgettet reduceret til 46,371 mio. kr. Der forventes et forbrug på 45,709 mio. kr. i 2023, hvilket svarer til et mindreforbrug på 0,662 mio. kr. I budgetoverslagsårene 2024 og 2025 forventes et overskud på hhv. 4,568 mio. kr. og 4,961 mio. kr.

Overskud fra 2020, 2021 og 2022 er samlet i en trafikpulje, der ved udgangen af 2022 udgør 5,685 mio. kr.

ØKONOMI

Administrationen har ikke yderligere bemærkninger.

BILAG

Bilag 1 - Budget for TB2023, 1. behandling fra Movia

Bilag 2 - Estimat 1 for 2022 fra Movia

Bilag 3 - Økonomisk overblik for kollektiv transport - TB2023

Bilag 4 - Bruttoliste over indkomne omprioriteringsforslag/ønsker til den kollektive transport - TB2023

BESLUTNING

Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget, 15.08.2022

Ad 1: Godkendt.

Ad 2: Godkendt.

BILAG

- Bilag 1 - Bruttoliste over ønsker til TB2023
- Bilag 2 - Budget 2023, 1. behandling fra Movia
- Bilag 3 - Estimat 1 for 2022 fra Movia
- Bilag 4 - Økonomisk overblik for kollektiv transport - TB2023